

„Ir šviesa, ir tiesa mūs žingsnius telydi!“

2008

lapkritis

VARPAS

LIETUVOS LAISVĖS KOVOTOJŲ SĄJUNGOS LEIDINYS

Tilžės Aktui 90 metų

Sveikiname

Andriejų Vincentą
Ulevičių 85-mečio
proga

Vyskupą Juozą
Tunaitį 80-mečio
proga

Juozą Ivaškevičių
80-mečio proga

Juozą Dabravolską
70-mečio proga

Giedrutį Laucių
70-mečio proga

Leonardą Vilką
45-mečio proga

„Molotovo – Ribentropo“ vamzdis Baltijoje

Vilius Bražėnas

Daugelis lietuvių, kaip ir kitų, net pasaulį į bėdas įklampinančių valstybių piliečių, yra valstybiniai tinginiai. Tokie tikisi, kad jų pilietinę prievolę, net liečiančią jų vaikų ateitį, atliks kiti jų valstybės ar net kitos valstybės piliečiai.

Vargu ar yra daug tokių, kaip mūsų tauta. Nepasikliaukime kitais, kaip NATO ar ES mūsų reikalų sprendimu ir sutvarkymu. Jeigu neveiksime, jeigu netriukšmausime iš anksto, o ne tada, kai „šaukštai po pietų“, bus kiekvieno mūsų, o ne kito piliečio, kito tautiečio, kitos valstybės kaltė. Dabar yra laikas kelti balsą ir prieš „Molotovo – Ribentropo“ vamzdį Baltijos dugne, ir prieš LR be savo energijos šaltinio palikimą, ir prieš Maskvos imperinės grėsmės galimybę. Vagys ir plėšikai labiau boja mažo šnaucerio ar čiuvavos garsaus lojimo, negu snaudžiančio senbernaro niurgėjimo. Tad nesudėkime visų savų velykaičių į Maskvą lankančių Briuselio komisarų politinių derybų krepšį.

Sunku spėti, kam pagelbėti Briuselio komisarai lankosi Maskvoje: ar teriojamai Gruzijai, ar aiškiai apsikliaulinusiems prieš pasaulį Kremliaus komisarams, ar sau – apsimelavusiems Briuselio komisarams, pakliuvusiems į tiesos prožektorių šviesą. Prieš 90 metų raudonojo melo malūno girtos sumalė mitą: Rusijos civilinio karo metu JAV kariuomenė įsikišo prieš bolševikus. Tiesa, kad JAV kariai tada išsikėlė Vladivostoke. Tiesa ir tai, kad išsidėstė palei geležinkelį. Tačiau – grynas melas, kad jie įsikišo prieš bolševikus.

Šešiolikos istorinių knygų autorius Antonis Satornas (Antony Sutton) knygoje „Secret Societies“ (Slaptos draugijos) rodo archyvuose dokumentus su

bolševikų vadų padėkos prakalbomis už JAV „įsikišimą“. Pasirodo, kad JAV kariai išsikėlė Vladivostoke apsaugoti transsibirinį geležinkelį nuo galimo japonų užėmimo laike civilinio karo sąmyšio. Kai JAV kariai atliko užduotį, bolševikai juos išlydėjo namo su padėkom ir dūdų orkestru. Tad štai kaip, su Vakarų tylos pagalba, Maskvos melo malūnas sugeba sumalti istorinius grūdus. Kažkas panašaus istorijai ruošama su minėtuoju Maskvoje nusileidusiu ES „desantu“. Ankstesniu atsilankymu Prancūzijos prezidentui Sarkozyui nepavyko „iki penktadienio“ išprašyti rusus iš Gruzijos. Tad dabar greičiausiai maldaus Putiną: „padėk mums išsisukti nuo ES nieko nedarymo gėdos, o mes padėsime nuplauti gruzinų kraują nuo Maskvos rankų“. Jau iš anksto Maskva yra barama ne už įsiveržimą, ne už okupaciją, o tik už Osetijos ir Abchazijos „pripažinimą“...

Vargu ar abejotina, kad ir Maskvos įsiveržimas į Gruziją, ir ES tupinėjimas Maskvoje yra ne dėl kokio Osetijos „žmogaus teisių gynimo“, o dėl naftos. Net Rusijos bombonešių bombos Gruzijos žemėje griovius išrausė toli nuo karinių taikinių ir dar, „atsitiktinai“, apie 50 metrų nuo Vakarams naftą ne-

„Molotovo-Ribentropo“

šančio vamzdžio. Prisiminkime: prezidentas Bušas (tėvas) Irako Huseiną daužė tol, kol neišėjo iš jo staiga užgrobtos, naftoje plūduriuojančio Kuveito. Matyt, jam vėl pradėjus žvalgytis į naftą, Bušas sūnus ėmė jį kaltinti.

Tai mus atveda prie Baltijos Jūros ir prie „Molotovo – Ribentropo“ vamzdžio. Suprantama, kad „džentelmenas“ Sarkozy Maskvoje atstovaus damą Merkel, o „džentelmenas“ Putinas pažadės „damą Vokietiją“ apdovanoti Sibiro žemės „kvepalais“. Tam reikalingas „Molotovo – Ribentropo“ vamzdis. O Baltijos Jūros tautoms, įskaitant Švediją, reikalingi aiškūs reikalavimai ir sąlygos.

Neišleiskime iš akių to, kad užkulisiuose bus kalba apie abipusiai pelningą prekybą apskritai. Didžiosios „Molotovo – Ribentropo“ pakto „taikos“ dvėseliena, kaip ir kitokia pasaulio bjaurastis, matyt dar kvėpuoja. Tik gaila, kad dėl jos aukų nepakankamo šauksmo, Vakaruose nėra pakankamai žinoma, kad Maskvai tautų naikinimas masinėmis žudynėmis, pagal Maskvos antivalstybinės veiklos įstatymus, nėra „genocidas“, kad rusų kalbos žodis „myr“ turi dvi prasmes: taika ir pasaulis. Tai būtina žinoti girdint Maskvos kalbas apie „myr“ meilę.

Bandžiau tai paaiškinti savo raštuose ir kalbose amerikiečiams. Drauge raginau labiau įsidėmėti rusų kalbos žodį „maskirovka“ negu „perestroika“. Kadangi daugelis amerikiečių, kaip ir lietuvių, nenori

girdėti tiesos ir pamiršta, kad su laisve privaloma ir pareiga, matome kokių politinių ir ekonominių bėdų prisigyveno JAV. O Lietuva tikrai negali leisti sau tautos apsileidimo liuksuso.

Šiandien čia akis bado tai, kad tiesa apie Maskvos agresyvumą nesugėdina rėksnių rėkiančių prieš tuos, kurie primena tą tiesą. Rėksniai tiesos skelbimą vadina „Rusijos provokavimu“ ir ko ne karo Rusijai skelbimu. Šie Maskvos garbę giną ir mūsų politinį nemandagumą smerkia rėksniai verčia stebėtis reiškinium, kuris prašosi vertinimo bent trimis būdais: arba tų rėksnių smegenys yra paveiktos rublių vaizdais, arba jie „nežino, ką daro“, arba jie nežino istorijos, ir gal nėra skaitę net trečio skyriaus vadovėlio. Lietuviai iki 1941 m. vežimų net nežinojo apie gulagines žudynes. Lietuvos vyriausybė, jei ką žinojo, tylėjo apie Maskvos terorą ir agresyvumą. Karo metu „taikai ir saugumui“, Sovietų bazes įsileido. O 1940 m. birželį, neva pagrobta rusui kareiviui „vandens vamzdžiais“ (net pro virtuvės kriauklės vandens čiaupą?!) laisvėn pabėgus, davė Lietuvai ultimatumą ir ją okupavo. Kur ir kokios provokacijos iššaukė Maskvos karą prieš Suomiją?

„Taikos“ ir išankstinio pasidavimo rėksniams turėtume pasakyti: ponios ir ponai ar, draugės ir draugai, „taikos“ rėksniai, jeigu jums malonu atrodyti puskvaišiais – skonio reikalas. Tik nekvailinkite protaujančių lietuvių.

LIETUVOS LAISVĖS KOVOTOJŲ SAJUNGA LIETUVOS SAJŪDIS

Kreipimasis dėl dujotiekio tiesimo Rusija-Vokietija Baltijos dugnu

JE Lietuvos Respublikos Prezidentui Valdui Adamkui Vilnius, 2008 09 30

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkui Česlovui Juršėnui

Lietuvos Respublikos Ministrui pirmininkui Gediminui Kirkilui

Šiaurės Europos dujotiekio „Nord Stream“ projektą, mūsų žiniasklaidoje jau įvardintą „Molotovo-Ribentropo vamzdžiu“ (Vilius Bražėnas: „Molotovo Ribentropo“ vamzdis Baltijoje, bernardinai.lt, 2008-09-19) 2005 m. pradėjo Vokietija ir Rusija, siekdamos tiekti rusiškas dujas į Vokietijos rinką Baltijos jūros dugnu. „Nord Stream“ projekto kontrolinį (51 proc.) akcijų paketą valdo Rusijos dujų milžinė „Gazprom“, po 20 proc. turi Vokietijos įmonės „E.ON Ruhrgas“ ir BASF (per antrinę bendrovę „Wintershall“), dar 9 proc. akcijų priklauso Nyderlandų bendrovei „Gasunie“.

Šis projektas sulaukė daug kritikos dėl galimų neigiamų ekologinių pasekmių Baltijos jūros regionui. Tiesiamas dujotiekis gali išjudinti apie 80 tūkst. tonų cheminių nuosėdų, palaidotų Baltijoje po Antrojo pasaulinio karo.

Liepos 8 d. didelė balsų dauguma patvirtintoje **neipareigojančioje** ataskaitoje (542 balsai už, 60 prieš, 38 susilaikė) Europos Parlamentas (EP) pareikalavo prieš tiesiant dujotiekį Baltijos jūros dugnu nepriklausomai įvertinti jo poveikį aplinkai, taip pat apsvarstyti alternatyvius jo maršrutus bei aiškiai numatyti atsakomybę už galimą žalą. EP nuomone, panašūs projektai turėtų būti įgyvendinami kartu su visomis Baltijos jūros regiono šalimis, o ES vaidmuo juose turėtų būti svarbesnis.

Dujotiekio „Nord Stream“ akcininkų neišgąsdino ir Europos Parlamento sprendimas, kuriuo pareikalauta prieš tiesiant dujotiekį nepriklausomai įvertinti jo poveikį aplinkai, apsvarstyti alternatyvius jo maršrutus bei aiškiai numatyti atsakomybę už galimą žalą.

Iš tikrųjų Rusijos ir Vokietijos sandoris tiesti dujotiekį į Vokietiją Baltijos dugnu kelia grėsmę ne tik jūros, bet ir Baltijos šalių nacionaliniam saugumui. Juk faktiškai, siekdama dujotiekio saugumo, Rusija militarizuos jo „aplinką“, t. y. pačią Baltiją, o ekonominė priklausomybė nuo Rusijos ar Vokietijos, nei su viena iš kurių Lietuvai praeityje sėkmingai bendradarbiauti nesisekė, tik padidės. Nors Vokietija yra ES narė, vienašališkai, be Baltijos šalių pritarimo sudarė išdavikiškam prilygstantį sandorį atvirai, be ES pritarimo.

Lietuvos Sąjūdis ir Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga, išvelgdami pavojų ne tik Lietuvos bei kitų Baltijos valstybių gamtosaugai bei energetikai, bet ir nacionaliniam saugumui, siūlo visu balsu protestuoti prieš žalingą vienos iš ES šalių sandorį su Rusija, ryžtingai raginti kitas ES šalis nedelsiant imtis priemonių susidariusiai padėčiai taisyti.

*Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos valdybos pirmininkas
Jonas Burokas
Lietuvos Sąjūdžio tarybos pirmininkas
Rytas Kupčinskas*

Kaip socialdemokratai įgyvendino šūkį – „Už valstybės rūpestį savais žmonėmis“

Raimundas Paliulis

Prieš rinkimus miestai ir miesteliai pasipuošė įvairiaspalviais partijų ir kandidatų plakatais, tarp jų sušmėžavo ir socialdemokratų plakatai su šūkiu „Už valstybės rūpestį žmonėmis“. Gražus ir socialdemokratiškas šūkis, rodos, nieko neprikiši, tačiau ar jis atspindi tikrovę? Tuo galima įsitikinti apžvelgus ketverių metų socialdemokratų Vyriausybės nuveiktus ir nenuveiktus darbus, kurie itin skaudžiai atsiliepė eilinio žmogelio gyvenime.

Visų pirma, socdemai su savo sveikatos apsaugos ministru apribojo medicinos paslaugų prieinamumą. Šiuo metu senjorai sulaukę 65 metų automatiškai praranda teisę į nemokamas medicinos paslaugas, tokias kaip vėžinių susirgimų prevencija, širdies ir kraujagyslių ligų profilaktika, cholesterolio tyrimus. Net eidamas tirtis kraujo senjoras iš savo apverktinai kuklios pensijos turi atskaičiuoti apie 30 - 40 litų tyrimams. Natūraliai kyla klausimas: kodėl buvo palaimintas toks genocidinis įstatymas? Anot sveikatos apsaugos ministerijos pareigūnų, toks įstatymas buvo priimtas vien dėl to, kad jis padeda sutaupyti dalį lėšų. Liūdna, kad socialdemokratų Vyriausybė ėmė taupyti vargingiausio sluoksnio sąskaita. Nejaugi senjorai, savo rankomis kūrę Lietuvą ir lieję prakaitą, neužsidirbo dėl nemokamų medicinos paslaugų?

Kitas socialdemokratiškas rūpestis žmogumi skaudžiai atsiliepė tiems piliečiams, kurie įsigijo nekilnojamojo turto. Nesugebėjusi socdemų vyriausybė įvesti nekilnojamojo turto mokesčio, sudarė šiltnamio sąlygas siautėti spekuliantams, kurie padėjo pūsti nekilnojamojo turto kainų burbulą ir taip pat skurdinti kitus piliečius. Spekuliantų dėka, sukilus nekilnojamojo turto kainoms, dalis gyventojų neįstengdami sutaupyti pinigų dėl būsto pirkimo, iš-

važiavo lenkti nugarų į užsienį, kiti ėmė paskolas iš bankų ir taip tapo jų įkaitais trisdešimčiai ar net keturiasdešimčiai metų. Šioje vietoje galima įžiūrėti labai paprastą pasipelnymo schemutę:

vyriausybė – spekuliantai – bankai. Schemos veikimo principas yra toks: vyriausybė pasyviai stebi spekuliantų siautėjimą ir nesiima jokių priemonių jį sustabdyti. Spekuliantai, sukėlę nekilnojamojo turto kainas, piliečius įklampina į nemenką ir ilgalaikę bankų paskolas, o bankai savo ruožtu užsitikrina gerą ir ilgalaikį pelną iš palūkanų. Taigi iš bustų perkančio piliečio pasipiniguojama net du subjektai. Jeigu Kirkilo liokajai būtų turėję daugiau politinės valios ir būtų įvedę nekilnojamojo turto mokesį, tai šiandien dalis piliečių vargu ar būtų ėmę paskolas iš bankų, o kita dalis piliečių, paėmusių paskolas, kur kas trumpesnį laiką būtų buvę su banko pavadėliu.

Pats didžiausias socialdemokratiškas rūpinimasis piliečiais pasireiškė per energetikos išteklių tiekimą. Lietuva dujas gauna iš užsienio tiekėjų per tarpininkes, kurios už perparduotas dujas pasiima beveik trigubą pelną. „Dujotekanos“ bendrovė gamtines dujas tiekia tik laisviesiems vartotojams - šilumos gamintojams ir pramonės įmonėms, kaip antai, „Vilniaus energijai“, „Klaipėdos energijai“, „Šiaulių energijai“, „Panevėžio energijai“, „Ukmergės energijai“, „Jonavos šilumos tinklams“ bei kt. Tačiau Kirkilo Vyriausybė neisiėmė jokių priemonių, kad pažabotų visagales tarpininkes. Netgi atvirkščiai, pernai Kirkilo vyriausybė iš anksto ėmė trimituoti, kad dujos brangs net iki 300 JAV dolerių už tūkstantį kubinių metrų. Kai Kirkilo pranašystės pasiekė Gazprom'o vadų ausis, tai tie nustebe paklausė: „Iš kur čia tokios žinios“? Taigi darosi akivaizdu, kaip gerasis dėdė Gediminas rūpinos piliečiais, pratin-damas juos prie didėjančios kainos už dujas ir tuo

pačiu – prie astronominių kainų už šildymą ir karštą vandenį. Tik mūsų vyriausybės galva pamiršo pasakyti, kad tie surinkti pinigėliai keliaus ne dujų išgavėjams, bet tiems patiems perpardavinėtojams, kurie susibėgę J. Pinskaus pirtelėje parūpino G. Kirkilui „karalaičio sostą“. Taikliai A. Račas pastebėjo, kad ne Kirkilas bet pats Gazpromas ėmė ginti Lietuvos piliečius nuo kainų šoko terapijos.

Štai taip socialdemokratų su savo vadu įgyvendino ir dar žada po rinkimų įgyvendinti šūkį „Už valstybės rūpestį žmogumi“: vienus greičiau nukaršinti, kad mažiau reiktų mokėti pensijų ir kitų socialinių išmokų, o kitus per dujų pabranginimą prispausti didesniais mokesčiais už šildymą, karštą vandenį ir kita.

Ši socialdemokratų rūpinimosi sąrašą dar būtų galima tęsti ir tęsti, pakanka prisiminti, kaip Kirkilas rūpinosi mokytojais, o kad jie nepersivalgytų pasiūlė kai kuriems truputį pabadauti. Dar prisiminkime avantiūrinį LEO LT projektą, kuris yra įgyvendinamas praktiškai vien tik iš piliečių kišenės, o Vilniaus prekybos bakalėjininkai, prisidengę LEO LT, nugnybia dalį lėšų į savo pinigines ir taip dar labiau murkdo piliečius į didesnius mokesčius. Pridėkime dar apverktiną policininkų ir ugniagesių padėtį ir gaušime visą socialdemokratišką spektrą „Už valstybės rūpestį žmogumi“. Man regis, socialdemokratų savo rinkiminiame šūkyje įvėlė klaidą, praleisdami vieną žodelį. Realiai šūkis turėjo skambėti taip: „Už valstybės rūpestį *savais* žmonėmis“.

Istorinių faktų patvirtinimas

Zenonas Jurgelevičius

Savo straipsnyje „Kas yra kas posovietinėje Lietuvoje“ pateikti faktai apie posovietinės Lietuvos valdžios melą ir savivalę kai kuriems skaitytojams gali pasirodyti neįtikėtinais, nes mano pateikiama informacija prieštarauja pasaulyje deklaruojamam Lietuvos valstybės

įvaizdžiui.

Mano teiginiai apie melą ir prievartą posovietinėje Lietuvoje atvirai prieštarauja pačios Lietuvos valdžios platinamai informacijai, JAV Valstybės Departamento, Demokratijos žmogaus teisių ir darbo biuro ruošiamų ataskaitų apie žmogaus teisių padėtį Lietuvoje išvadoms, Europos komisijos reguliaraus pranešimo apie Lietuvos pažangą išvadoms bei Tarptautinės žmogaus teisių gynimo organizacijos „Freedom House“ skelbiamiems duomenims apie tai, kad LR turi piliečių išrinktą valdžią, žmogaus teises ginančią Konstituciją ir yra priskiriama prie žmogaus teises ir laisvės užtikrinančių laisvųjų šalių. Šioje vietoje būtina pastebėti, kad stalininės SSRS konstitucijos tekstas buvo pats humaniškiausias pasaulyje, tačiau tai visiškai nereiškė, kad praktiškai naudodamiesi tos konstitucijos deklaruojamomis teisėmis, stalininių gulagų kaliniai galėjo apsiginti savo teisėmis...

Tačiau, jeigu į gyvenimą žvelgti nusiėmus įvairių ideologinių „izmų“ mūsų protams uždedamus „akinius“, tai gyvenimo tikrovę matysime tokią, kokia ji tikrovėje yra, t.y. matysime, kad po skambiais ir beprasmiškais šūkiais slepiasi visiškai realus konkrečių vertybių valdymo teisių persikirstymas. O „izmai“ yra reikalingi tik tam, kad po jų „širmomis“ būtų galima paslėpti atviros prievartos taikymą.

Vargu, ar kas nors pradėtų masinį savo šalies gyventojų naikinimą dėl „laisvę“, „lygybę“ ir „visuotinę gerovę“ žadančių „izmų“, jei tais „izmais“ nebūtų maskuojama asmeninė materialinė įvairaus plauko „geradarių“ nauda...

Straipsnio esmė yra ta, kad posovietinės Lietuvos valdžia jau po nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo 1990-03-11 suklastojo sovietinio okupacinio laikotarpio (1940-06-15 – 1990-03-11) teisinių aktų teisinės prasmės aiškinimą. To suklastojimo pagrindą posovietinės Lietuvos valdžia klastoja istoriją ir konkrečiame sovietinės okupacijos laikotarpyje (1940 m.) teigdama, SSRS okupuotoje Lietuvoje buvus įvykiams, kurių iš tikrųjų nebuvo.

Specialiaisiais 1991-06-18 ir 1997-07-01 įstatymais posovietinė Lietuvos valdžia teisiškai „naikina“, mano čia ir straipsnyje „Kas yra kas posovietinėje Lietuvoje?“ įvardinto, jos pačios melo pasekmes. Minėtuose specialiuosiuose įstatymuose yra numatyti ir teisiškai įteisinti iki 1940-06-15 sovietinės okupacijos Lietuvos piliečių nuosavybės teise valdytų žemės valdų negražinimo (iš tikrųjų niekuomet teisiškai nenutrūkusių piliečių nuosavybės teisių teisinio neatkūrimo) atvejai. Tai reiškia, kad posovietinės Lietuvos melo pagrindą teisiškai nutraukiamos Lietuvos piliečių nuosavybės teisės į nekilnojamąjį turtą. Įrodymui, jog čia mano pateikta informacija atitinka tiesą, šio straipsnio skaitytojus kviečiu susipažinti su trijų autoritetingų autorių viešai paskelbta informacija.

Pirmosios informacijos šaltinis ir pirmoji informacija: 1941 m. birželio 23 dienos rytą, 9 val. 28 min. per Kauno radiofoną Lietuvių Aktyvistų Fronto vardu Leonas Prapuolenis paskelbė iš 1940-06-15 sovietinės okupacijos išvaduotos nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymą ir Laikinosios vyriausybės

sudėtį. Juozas Ambrazevičius (Brazaitis) toje vyriausybėje buvo paskirtas į švietimo ministro postą. Iki pat pastarojo meto mes nedaug nežinojome apie to meto įvykius. Per neįtikimai trumpą laiką ginkluotu būdu buvo paimta valdžia ir (bent nominaliai) paskelbtas Nepriklausomos valstybės atstatymas. Buvo suformuota Laikinoji Respublikos vyriausybė, kurios ministru pirmininku tapo Kazys Škirpa. Pastarajam vokiečiai užkirto kelią grįžti į Kauną ir ministro pirmininko pareigas laikinai vykdė švietimo ministras Juozas Brazaitis.

Laikinoji Lietuvos vyriausybė padėtį krašte kontroliavo garantuodama socialinę tvarką, būdama tos tvarkos moraliniu ir teisiniu autoritetu. Nominaliai ji egzistavo šešias savaites. Vokietijos Reicho generalinis komisaras Lietuvoje dr. von Rentelnas 1941 metų rugpjūčio 5 dieną pasikvietė Laikinosios vyriausybės narius ir pasiūlė J. Brazaičiui tapti jo generaliniu tarėju. J. Brazaitis tuomet atsisakė argumentuodamas, jog jo įgaliojimai siejami tik su nepriklausomos Lietuvos valstybe. Tuo oficiali valstybinė J. Brazaičio ir visos Laikinosios vyriausybės padėtis buvo baigta.

1964 metais N. E. Sūdūvio slapyvardžiu JAV išleistoje savo knygoje „Vienų vieni“ 47-48 psl. J. Brazaitis konstatuoja šiuos istorinius faktus: „...liaudies seimo deklaracijoje VII.22: „Liaudies seimas paskelbia visą Lietuvos žemę su jos gelmėmis, visus miškus ir vandenį priklausančiais liaudžiai, t.y. valstybės nuosavybe“. Seimas nutarė palikti valdyti 30 ha normą, kitas žemes paimti į fondą ir išdalyti bežemiam ir mažažemiam. Deklaracijoje apie kolchozus sakoma toliau: mėginimai „prieš darbo valstiečių valią primesti jiems kolchozų organizavimą bus griežtai nubauti“. **Žemės fondui iš 28 tūkst. savininkų, kurie turėjo 1 mln. 240 tūkst ha, paimta 603 589 ha, arba 15% visos žemės. Liko nepaliesti 61 000 ūkių 20-30 ha ir 40 000 ūkių 15-20 ha...**

...Nepasisekė paimtos žemės išdalyti, kaip buvo numatyta. Dėl to 1940.VIII.29 komisarų taryba vėl įpareigojo neišdalytų ūkių savininkus atlikti rudeninę sėją savo lėšom“

Išvada neabejotina: 1940 m. sovietinė okupacinė valdžia jokios viena laikės ir visuotinės žemės nacionalizacijos Lietuvoje nevykdė.

Antroji informacija yra paskelbta filosofijos daktaro, buvusio „Laisvosios Europos radijo/Laisvės radijo“ žinių tarnybos vadovo, buvusio „Laisvosios Europos radijo“ lietuvių tarnybos vadovo (dabar - Lietuvos Katalikų mokslų akademijos akademiko, VU doc.) Kęstučio Girniaus JAV, Čikaga, Į laisvę fondas, 1987 m. išleistoje knygoje: „Partizanų kovos Lietuvoje“, 145-146 psl.:

„...Iki 1946 m. vasario 1 d. truputį daugiau negu milijonas hektarų žemės buvo paimta į valstybinį

fondą. Į fondą pateko žemė atimta iš bažnyčių, tariamų hitlerininkų, liaudies priešų, iš be šeimininkų likusių ūkių, repatriantų į Lenkiją ar išsikėlusius iš Klaipėdos krašto bei viršnorminė žemė. Iki 1946 m. bene visų hitlerininkų ir bažnyčių bei viršnorminė žemė buvo atimta. Vokiečiai taip pat buvo pasitraukę iš Klaipėdos. Taigi po pusantrų metų komunistų valdžios žemės reforma turėjo iš esmės būti baigta. Tačiau nuo 1946 m. pradžios iki 1948 m. lapkričio mėnesio valstybinis žemės fondas padidėjo dar puse milijono hektarų žemės, iš kurios daugiau negu du šimtai tūkstančių (213844) pateko į fondą 1948 m., nuo kovo iki lapkričio mėn. 16 d. Tai daugiausia iš-tremtųjų ūkininkų žemė, nes repatriavimas į Lenkiją iš esmės baigėsi 1947 m

Ir vėl išvada yra neabejotina: jeigu, net pasibai-gus Antrajam pasauliniam karui, Lietuvos teisėtų žemės savininkų žemės valdos buvo paiminėjamos į valstybinį žemės fondą, reiškia, 1940 m. jokios viena laikės ir visuotinės Lietuvos piliečių nuosavybės teise valdytų žemės valdų nacionalizacijos nebuvo.

Trečioji informacija yra paskelbta 1992 m. Lietuvoje, leidykloje „Mintis“ išleistos paskutiniojo pokario metų Lietuvos rezistencijos (ginkluoto pasipriešinimo sovietiniam okupantams) vado A. Ramausko-Vanago knygos: „Daugel krito sūnų“ 105 psl.: „...Reikia pasakyti, kad registruodavosi partizanai skaudama širdimi. Jų savijauta buvo panaši į tą, kurią patirdavo kiekvienas ūkininkas, **kai jį tarybinė valdžia „savanoriškai“ priimdavo į kolūkį“.**

Išvada: į sovietinius kooperatyvus žemės savininkų įstojimas būdavo apiforminamas kaip savanoriškas, o tai reiškia, kad po savaiminio tų kooperatinių darinių iširimo, žemės valdos turėjo būti grąžintos teisėtiems tų valdų savininkams ar (savininkų mirties atveju) jų paveldėtojams.

Apibendrinanti išvada: tiek Lietuvos Respublikos įstatymuose, tiek Lietuvos Konstitucinio Teismo nutartyse įrašyta informacija apie 1940 m. sovietinės okupacinės valdžios tariamai įvykdytą visuotinę ir vienalaikę Lietuvos piliečiams nuosavybės teise priklausių žemės valdų nacionalizaciją yra melaginga (<http://zenonas.visokybes.com/wiki/index>).

Skelbimas

„Varpą“ galima įsigyti Lietuvos Sąjūdžio būstinėje Vilniuje (Gedimino pr. 1)

Būkime budrūs

Eugenijus Rimantas Stancikas, Laisvės kovų dalyvis

Dėl Rusijos įvykdytos agresijos prieš Gruziją ir jos tolimesnių siekių aneksuoti šios nesenai atgavusios nepriklausomybę valstybės dalį, daugelio iš mūsų, sovietmečio politinių kalinių, sielose vėl atsivėrė patirtos dvasinės kančios ir baisus nerimas dėl Tėvynės ateities įsismelkė į mūsų širdis.

Ši mūsų pastarųjų savaitų išpūdį šiek tiek praskaidrino žinia iš Briuselio, jog, pagaliau, š.m. Rugšėjo 9 d. Europos Parlamentas /EP/ priėmė rašytinę deklaraciją dėl rugpjūčio 23 d. paskelbimo „Europine stalinizmo ir nacizmo aukų atminimo diena“, kurią pasirašė dauguma EP narių. Užgimė viltis, ir vakarų demokratai pagaliau suprato, kokias kančias ir baisybes atnešė pasauliui komunizmas, gerokai šioje srityje pralenkęs nacizmą. Natūraliai atėjo laikas įvertinti ir tas piktadarybes, kurias įvykdė komunistų veiksams vadovavęs pasaulio baisūnas Stalinas ir pasmerkti jo nusikaltimus, kaip tai buvo savo laiku padaryta nacių vado Hitlerio atžvilgiu.

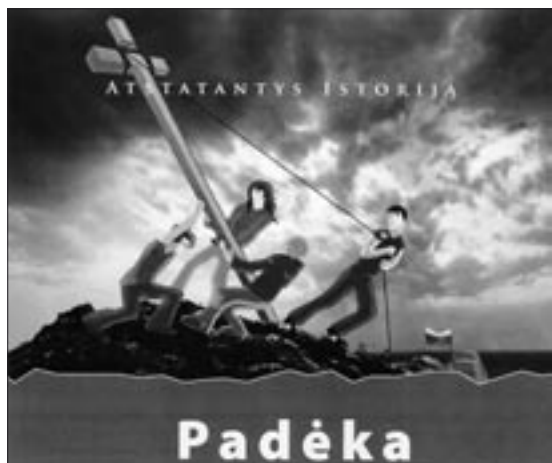
Deja, deja, iš Rusijos dabar ateina vis niūresnės žinios apie ten vis labiau atgimstantį imperializmą, net įsigalintį nacizmą ir atgimstantį Stalino ir jo „išmintingos“ veiklos vertinimą. Stalinas tampa lyg ir koku atgimstančios Rusijos imperijos simboliu ir, aišku savaime, niekas nenori prisiminti jam vadovaujant įvykdytų piktadarybių.

Neseniai Lietuvą pasiekė labai nedideliu tiražu leidžiamo „Maskvos memorialo“ leidinio „30 oktiabria“ (30 spalio) 88 numeris, kuriame paskelbtos tiesiog kraupios žinios iš Rusijos. Telekanalo „Rossija“ ir „Visuomenės nuomonės“ fondo vykdytos gyventojų apklausos duomenimis (apklausta 1451783 žmonės), didelės daugumos apklaustųjų, Stalinas įvardintas kaip labiausiai Rusijai nusipelnęs asmuo.

Maskvos Helsinkio grupės narė Liudmila Aleksejeva šios apklausos rezultatus įvertino pasibaisėtinais.

Dar minėtas leidinys skelbia ir kitus nemalonus Rusijos gyvenimo faktus. Pasirodo, Šiaurės Osetijoje, kurios valdžia Rusijai pritariant stengiasi pasiglemžti didelį gabalą Gruzijos teritorijos, ne tik iškilmingai saugojami paminklai Stalinui, bet statomi ir nauji. 2005 m. Digorės mieste labai iškilmingai atidengtas naujas paminklas Stalinui. Rusijos komunistų partijos iniciatyva yra įkurtas visuomeninis judėjimas „Stalin“, kurio tikslas atgaivinti jau šiek tiek priblūsusią šio žmonijos piktadario šlovę. Reikalaujama sugrąžinti Volgogradui Stalingrado vardą. Aišku minėtas leidinys įvardijo vos viena kitą faktą iš dabartinio Rusijos politinio gyvenimo, tačiau jie patvirtina tą faktą, kad Rusijoje atėjus į valdžią Putinui labai išvešėjo imperialistinės tendencijos.. Kas diena vis labiau aiškėja, kad jos jau pasiekė ir Lietuvą. Čia vis aktyviau veikia rusiško imperializmo agentai. Tiesa, dar atvirai neaukštinami Stalino pasiekimai, tačiau norima įteigti Lietuvos žmonėms, kad NATO neapgins Lietuvos ir netgi tai, kad Lietuva neturi teisės kviesti NATO šalių į pagalbą agresijos atveju. Apie tai akivaizdžiai liudija Seimo narių antinatininkų elgesys ir kita įvairaus plauko Lietuvos priešų propaganda. Šiandien aiškiai matome, koks teisus yra prof. V.Landsbergis įvairiomis progomis primindamas mums apie Rusijos imperialistų keliamas grėsmes Lietuvai, žadindamas visuomenės budrumą.

Šiandien visu svarbumu iškyla klausimas ar Vakarų valstybės turės pakankamai valios ir išminties pažaboti Rusijos imperializmą. Sunku pasakyti, todėl mes, sovietmečio politiniai kaliniai ir tremtiniai, turime ne tik patys būti nenuilstamai budrūs, bet ir visokeriopai aiškinti visuomenei apie grėsmes, išplaukiančias iš Rusijos imperialistinių sluoksnių, jos agentūros Lietuvoje, bet ir reikalauti budrumo iš mūsų išrinktų valdžios atstovų.

Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungai Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos prezidentas Šarūnas Florenko įteikė padėką, kurioje rašoma:

„Džiaugiamės, jog dirbdami kartu padarėme pilietiškumo ir patriotiškumo ugdymo pokytį jaunimo gretose. Esame dėkingi už nuoširdų ir malonų bendradarbiavimą siekiant projekto „Misija Sibiras 80“ tikslų“.

Globojamas LTSR herbas ir šaipomasi iš Lietuvos himno giedojimo?

Raimundas Kaminskas

Aš, kaip sociologas ir Kauno miesto savivaldybės tarybos narys, inicijavau Vytauto Didžiojo vardo suteikimą Aleksoto tiltui ir viešai kėliau klausimą Lietuvos valstybinio himno atlikimo mokyklose. Spaudoje dėl abiejų dalykų sulaukiau nemažai kritikos.

Rugsėjo 1-oji daugelyje mokyklų buvo pasitikta be Lietuvos himno, o Vytauto Didžiojo tiltą Kaune vis dar „puošia“ LTSR – sovietinės Lietuvos herbai bei žvaigždės. Liepą įsigaliojo įstatymas numatantis, kad nacistinė ir sovietinė simbolika negali būti naudojama ir platinama susirinkimuose ar kituose masiniuose renginiuose. Vilniaus Žaliojo tilto skulptūrinės kompozicijos – sovietinių laikų personažų alegorijos periodiškai kelia vilniečių aistras, nors nė iš tolo neprilygsta tiesmukam Kauno Vytauto Didžiojo tilto dekorui. LTSR herbas ir yra pats tikriausias politinis manifestas, neįvyniotas į jokias metaforas priklausomybės ženklas.

Ir dabar stengiuosi neįžvelgti piktos valios ar sąmokslų apraiškų dėl to, kad iki šiol Vytauto Didžiojo tiltas Kaune „papoštas“ sovietinė simbolika. Šios komedijinės situacijos priežastis išsivaizduoju kaip natūralų žmonių inertiškumą, tingumą, polinkį susitaikyti su tuo, „kaip yra“, patriotizmo stoką ir, galiausiai, nežinojimą. Šio dvasinio apkerpėjimo procesas vyksta nuolat, todėl nuolat reikia žadinti visuomenę, aiškinti, diskutuoti, kovoti.

Ar gali Vytauto tiltą puošti sovietiniai kūjai ir pjautuvai? Gerbiamas skulptorius S. Žirgulis, talentingas ir autoritetingas menininkas mano, kad gali. Gerbiu jo nuomonę. Formaliai S. Žirgulis teisus. Tam tikras 50 metų senumo architektūrinis paveldas gali būti saugotinas. Toks sovietų pamėgtas romėnų – egiptiečių stiliaus pseudoklasicizmas nėra nei estetiškai bjaurus, nei techninei tilto struktūrai ar tūriams prieštarauja. Tačiau Kauno miesto savivaldybės taryba 2008 m. vasario 28 dieną pritarė Aleksoto tilto pavadinimo pakeitimui į Vytauto Didžiojo ir įpareigojo savivaldybės administracijos direktorių organizuoti sovietinių simbolių nuo Aleksoto tilto išmontavimą ir jų perdavimą Kauno miesto muziejui.

Kaip man, tremtinių vaikui, Vytauto mieste, kur net tik Vytautinė bažnytelė, Vytauto paminklas Laisvės alėjoje, bet ir ne mažiau nei Trakai svarbi Vytau-

to tvirtovė, pastatyta Laisvoje Lietuvoje, Laisvame Kaune – ramiai vaikščioti per Vytauto tiltą su SSSR pjautuvais?

Sakiau ir sakysiu, kad šio dekoru vieta yra Kauno miesto muziejuje, kaip nutarė Kauno m. savivaldybės taryba. Europos ir Amerikos muziejuose gausu senovės graikų, persų, Egipto freskų ir mozaikų. Jei subtilias freskas įmanoma gražiai nuėmus nuo sienų perkelti į kitas ekspozicijų sales, tai ir šis grubus betonas turėtų būti kuo skubiau nuimtas ir saugomas muziejuje.

2008 m. sukanka 110 metų, kai V. Kudirka parašė „Tautišką giesmę“, o 2009 m. bus minimas „Tautiškos giesmės“ tapimo Lietuvos valstybės himnu 90-metis. Oficialiai kreipiausi į Kauno miesto merą A. Kupčinską, siūlydamas skatinti mokyklų bendruomenes Lietuvos valstybės himnu pradėti mokslo dieną, nustatyti himno atlikimo tvarką. Mano iniciatyva Kauno m. Švietimo ir ugdymo skyriuje jau yra sudaryta Lietuvos himno atlikimo mokyklose darbo grupė, kuri pateiks rekomendacijas.

Netrukus po šio siūlymo, dienraštis „Respublika“ straipsnyje „Prieš kiekvieną pamoką – himnas“ (kovo 28 d.) rašė, kad įgyvendinus R. Kaminsko pasiūlymą „moksleiviai kasdien sugiedotų himną nuo vieno iki aštuonių kartų“. Kitą dieną šią idėją pasigavo „Kauno diena“ („Himnas per prievartą“), „Lietuvos rytas“ („Himną giedoti privalės kelis kartus per dieną?“).

Mano priminimą apie senesniais laikais Lietuvoje, o šiais užsienyje: JAV, Italijoje ir kitur taikomą praktiką – valstybės himno giedojimą tam tikri žurnalistai tarsi cituodami kolegų nuogirdas apie tai, ko iš tikrųjų nesakiau, išpūtė klasikinį burbulą: „Kaminskas siūlo mokyklose giedoti himną, Kaminskas siūlo giedoti himną iš ryto kasdien, Kaminskas siūlo giedoti himną prieš kiekvieną pamoką!“

Viliuosi, kad tai tik vaikiškai neatsakinga nevaldomo šmaikštumo apraiška, o ne sąmoninga anti-valstybinė solidžių dienraščių nuostata. Puikūs žodžiai, esantys mūsų himne – „Tamsumas prašalinti“. Tai apie kvailumo, nežinojimo, abejingumo tamsumas pasakyta, o aktualu bus dar ilgai.

Kai kas sako, kad esu Kauno miesto Antikorupcijos komisijos pirmininkas ir keldamas šiuos klausimus kišuosi „ne į savo daržą“. Nesutinku su žmones tarsi sraigtelius pagal titulus skirstančiu požiūriu. Žmogus nėra pareigybės priedas. Kiekvienas mūsų po darbo valandų esame dar kažkuo: piliečiai, lietuviai, kauniečiai, bendruomenės ir šeimos nariai,

kaimynai. Iš šių skirtingų socialinių vaidmenų kyla ir prievolės.

Aš esu sociologijos dėstytojas universitete, Tėvynės sąjungos-LKD tarybos ir Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos narys, Kauno Sąjūdžio pirmi-

ninkas, dalyvauju miesto savivaldybės tarybos, komitetų ir komisijų veikloje, pagal išgales prisiimu įsipareigojimus. Posakio „Ne mano kiaulės – ne mano pupos“ taikymas yra primityvaus dvasinio tingumo apraiška.

Paminėti knygnešiai

Gražina Makauskienė

2008 m. spalio 4 d. Lietuvos – Lenkijos pasienyje išpūdingai paminėtas knygnešys Vincas Markevičius, prisiminti Seinijos knygnešiai, daraktoriai Rožė Meleškaitė, Povilas Kupstas, Andrius Aluška, Juozas Silickas ir kiti.

Ievos ir Juozo Markevičių šeimoje 1865 m. gimęs Vincas buvo vienas iškiliausių Skinijos krašto knygnešių. Jo tėvas buvo šviesus ir išsilavinęs žmogus, vienerius metus mokėsi Seinų kunigų seminarijoje, tačiau kunigu netapo. Jis savo sūnų mokė lietuviško rašto. Mokslas jam sekėsi gerai, būdamas vienturtis sūnus šeimoje, turėjo paveldėti tėvų ūkį Giluišiuose. XIX amžiaus pabaigoje Vincas buvo išvykęs į užjūrį, grįždamas iš ten, užsukęs į Tilžę ir Ragainę, nusi-pirko draudžiamos lietuviškos literatūros. Sulaukęs 30 metų jis tampa knygnešiu. Knygas perka stambiomis partijomis Tilžėje ir, turėdamas patikimų pagalbininkų, brikeliu vežiodamas, platino Lietuvoje. Knygnešys, rizikuodamas savo šeimos likimu, spauda aprūpino artimiausių kaimų knygnešius, daraktorius. Įkliuvęs žandams ne kartą išsipirko kyšiais. 1902 m. pasienio sargybiniai sodybos rūsyje rado knygų už stambią pinigų sumą (300 rublių) ir Vincas už nelegalios spaudos platinimą priverstinai dviems metams iškeldinamas į Alytų. Grįžęs į savo ūkį, Vincas toliau rūpinosi švietimu tam skirdamas nemažai lėšų. Netoli sodybos jis pastatė namelį, kuriame įkūrė privačią mokyklą su vaikiškos literatūros biblioteka.

Už nuopelnus Lietuvai 1933 m. Vincas Markevičius buvo apdovanotas Vytauto Didžiojo ordino 3-jo laipsnio medaliu, jo vardas buvo įrašytas Kauno Karo muziejaus sodelio Knygnešių sienelėje.

Šio rašinio autorė knygnešio autorė V. Markevičiaus 140-sioms gimimo metinėms parengė spaudai knygą „Prisiminimų dovanos“. Tai 28,5 sp.l. knygnešio V. Markevičiaus ir Lietuvos kariuomenės pulkininko Bronislavo Aleksandravičiaus – Alekso giminių prisiminimai, apimantys daugiau nei šimtą metų. Knygoje – ir Lietuvos istorijos epizodai.

1945 m. Lietuvos pusėje likusį Giluišių kaimo dalį sovietai sunaikino, gyventojus išgujo, Markevičių sodybą sugriovė. Kaimo teritorija tapo negyvenama pasienio zona. Markevičių sodyboje spygliuota tvora nuimta tik 2007 m. Tais pačiais metais knygnešio

V. Markevičiaus sodyboje palikuonių pastangomis ir lėšomis pastatytas paminklinis akmuo su įrašu „Knygnešio Vinco Markevičiaus (1865 – 1938) tėviškė Giluišiai“. Tai paminklas Lietuvos šviesuoliams ir sunaikintam kaimui. Minint knygnešio 70-ąsias metines, spalio 4-ąją susirinko garbūs svečiai iš Punsko krašto, Vilniaus, Kauno, Panevėžio, Marijampolės į paminklo atidengimo ir šventinimo iškilmes. Nedideliame Sangrūdės vidurinės mokyklos etnografiniame muziejuje sutiko mokytoja Violeta Silickienė. Čia esančią ekspoziciją, pasakojančią ir apie knygnešius, išsradusiai pristatė mokiniai. Sangrūdės kapinėse aplankyti knygnešių Rožės Meleškaitės, Povilo Kupsto, Andriaus Aluškos, Vinco Markevičiaus ir knygnešio bei daraktoriaus Juozo Silicko kapai. Šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės bažnyčioje Sangrūdoje

klebonas Algirdas Juozas Pasilauskas atnašavo šv. Mišias už Punsco ir Sangrūdės kraštų, visos Lietuvos knygnešius, už knygnešį Vincą Markevičių, gyvuosius ir mirusiuosius knygnešių gentainius, už Lietuvos kankinius, kovojusius dėl gimtosios kalbos išlikimo ir Lietuvos laisvės.

Pagerbdami visus Lietuvos knygnešius Giluišiuose iškilmių dalyviai pasodino ažuoliukus Punsco krašto knygnešiams, Sangrūdės krašto knygnešiams, knygnešiui Vincui Markevičiui, Nežinomam knygnešiui ir Giluišių kaimui atminti. Pasodinti Markevičių giminės medeliai - trys ažuoliukus ir aštuonios liepaitės. Netruks čia suvešėti ir vaikaitės Nijolės rūpesčiu atsodintas nepramoninis Giluišių miškelis, o buvo kadaise giria, Giluišgirė.

Mes, Ievos ir Vinco Markevičiaus artimieji, tęsdami senolių tradicijas, stengėmės nuoširdžiai padėkoti kiekvienam atvykusiam į Giluišius. Dalinomės tuo, ką turėjome brangiausio, pirmiausia, žinoma, knygomis. Šiai šventei Petro Rusecko dvitomį „Knygnešys, 1864-1904“ (2-asis fotografuot. leidimas) mums padovanojo Lietuvos knygnešio draugijos pirmininkė Irena Kubilienė, juo pasidalinome su Punsco ir Sangrūdės krašto mokyklomis, garbiais svečiais.

Šventėje dalyvavę Laptevų jūros tremtinių brolijos „Lapteviečiai“ vadovai Jonas Markauskas ir Jonas Puodžius svečiams padovanojo savo knygą „Lietuviai Arktyje“. Knyga „Prisiminimų dovanos“ ir Dailės Kavaliausienės pagamintais suvenyrais – širdelėmis su knygnešio ženklu bei lankstinukais apie knygnešį Vincą Markevičių dalinomės su visais.

Redakcija gavo renginio dalyvių nuoširdžią padėką Gražinai Makauskienei už jos rūpesčiu surengtą dvasingą renginį, o taip pat siunčia sveikinimą ir geriausius linkėjimus jos 60-mečio proga (2008 11 22).

Prie paminklo kalba akademikas Zigmą Zinkevičius

Ažuoliukas Punsco krašto knygnešiams

Išėjus į Amžinybę tremtiniui, šauliui,
savanoriui kūrėjui
Zenui Stuogiui,
nuoširdžiai užjaučiame šeimą ir artimuosius

Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga
Krašto apsaugos būklių klubas

Nuoširdžiai užjaučiame artimuosius,
mirus

Rimantui Kalinauskui

Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga
Krašto apsaugos būklių klubas

VARPAS

Leistas politkalinių sovietinės koncentracijos stovylose: 1955 m. Vorkutoje ir 1957 m. Intoje, nuo 1975 m. iki 1989 m. – pagrindinė Lietuvoje. Atkurtas 1996 m. vasario mėn.

Leidėjai Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga,
SL 22 09, ISSN 1648-0244.

Adresas: Architektų g. 14-60, Architektų g. 8-4, LT-04210 Vilnius.
Tel.: 2444619, 2442157.

Redaguoja redakcinė kolegija. Numerio dailininkė ir dizainerė Neringa Motiejūnaitė. Bendradarbiams honoraras nemokamas. Straipsnių turinys nebūtinai turi sutapti su redakcijos nuomone, straipsniai ir nuotraukos nekomentuojami ir negražinami.

169-ojo „Varpo“ numerio redaktorius – Algimantas Zolubas
Skaitykite „VARPA“ internete: www.lrs.lt/rezistencija

Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga (kodas 191913666)
Atsiskaitomoji sąskaita AB Bankas HANSABANKAS, Karoliniškių KA.
Sąskaita Nr. LT62.73000.10002492325

Išleido ir spausdino „Petro ofsetas“, Žalgirio g. 90, Vilnius.
Tiražas 800 vnt.

Aukos VARPUI

Už aukas „Varpui“ dėkojame:

Vilniaus Vietinės rinktinės karių apygardai – 150 Lt (pervedimas), J. Budrytei – 100 Lt, J. Žilionienei – 50 Lt, S. Eigirdienei – 20 Lt, Reškutėnų muziejaus direktorei V. Lapėnienei – 20 Lt, M. Janėnaitei – 20 Lt, B. Eriksonienei – 20 Lt, A. Zalatoraitei – 70 Lt, J. Kojalienei – 10 Lt, M. Šironienei – 20 Lt, V. Stomienėi – 40 Lt, A. Nistelienei – 20 Lt.

Dėkojame už pervedus į LLKS sąskaitą

2 proc. nuo pajamų mokesčio.

Už nuotraukas dėkojame: Marijai ir Jonui Puodžiams, Vytautui Valiukoniui.

LLKS žinios

Rugsėjo 26 d. Lietuvos muzikų vadovybė pakvietė į Lietuvos folkloro teatro įkūrėjo, LLKS nario Povilo Mataičio 75-mečio minėjimą. Kalbėjo Krescencijus Stoškus, Aleksas Guobys. Renginį vedė Regina Lopienė.

Spalio 3 d. Vilniaus Karininkų ramovėje paminėtas dailininko, LLKS nario Antano Rimanto Šakalio 70-ties metų jubiliejus. Šia proga jubilias apdovanotas LLKS ordinu.

JAV Lietuvių bendruomenė (LB) pasirašė paramos sutartį su Santalkos fondu, kurio tikslas - remti Piliečių Santalkos veiklą ir skatinti pilietiškumą Lietuvoje. Sutartį **spalio 3 d.** Vašingtone pasirašė JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Vytautas Maciūnas ir Santalkos fondo valdybos narys, Santalkos Tarybos vicepirmininkas generolas Jonas Kronkaitis.

Paramos sutarties pasirašymo proga V. Maciūnas pareiškė, kad "JAV LB labai vertina Piliečių Santalkos veiklą, kuri siekia stiprinti piliečių orumą saugančios Lietuvos valstybės pamatus ir užtikrinti valdžios pilietinę priežiūrą. Todėl JAV LB Taryba savo rugsėjo mėnesio 26-28 dienomis Bostone įvykusioje sesijoje parėmė šios sutarties sudarymą. Tauta yra Lietuvos valstybės pagrindas, o brandūs piliečiai yra sėkmingos demokratijos būtinybė. JAV LB mielai tarpininkaus priimdama aukas iš JAV lietuvių, norinčių paremti Piliečių Santalkos veiklą Lietuvoje bei pilietinius projektus, tokius kaip *Rinkis rimtai*".

Įgyvendindami projektą *Rinkis rimtai*, Santalkos savanoriai šį rudenį organizavo viešus kandidatų į Seimą debatus. Rugsėjo ir spalio mėnesiais bus surengta per 30 debatų įvairiuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose.

Gen. Jonas Kronkaitis, vienas iš Piliečių Santalkos steigėjų, džiaugėsi JAV LB sprendimu išpareigoti Santalkos fondui ir pabrėžė, kad ši parama padės Santalkai stiprinti pilietines iniciatyvas Lietuvoje. "Partitis rodo, kad esant pilietinei visuomenei, geriau dirba valdžios institucijos, sėkmingiau veikia ekonomika, žmonės labiau patenkinti savo gyvenimu, yra aktyvūs, visuomeniškai ir tolerantiški. Šito siekia Piliečių Santalka Lietuvoje, kur dar sunkiai įveikiama korupcija, siauri grupiniai interesai, Konstitucijai prieštaraujantys veiksmai ir visuomenės abejingumas viešajam gyvenimui",- sakė J. Kronkaitis.

Piliečių Santalka – neformalus Lietuvos piliečių ir pilietiško organizacijų tinklas, kuriam vadovauja pirmininkė Vaiva Žukienė, vicepirmininkai Darius Kuolys ir Jonas Kronkaitis.

Santalkos fondas yra pelno nesiekianti organizacija, kuri telkia lėšas Piliečių Santalkos veiklai remti.

Fondui vadovauja Lietuvos Respublikos ambasadorė Kanadoje Gintė Damušytė.

Plačiau apie Piliečių santalką - www.santalka.lt

Spalio 4 d. Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje atidengtas paminklas generolui Povilui Plechavičiui. Generolo biustą sukūrė skulptorius Juozas Šlivinskas ir architektas Kęstutis Linkus. Biusto atidengimo iškilmėse dalyvavo krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, Kauno meras Andrius Kupčinskas, jo pavaduotojas Stanislovas Buškevičius, Lietuvos vietinės rinktinės karių sąjungos nariai. P. Plechavičiaus atminimo įamžinimu labai aktyviai rūpinosi jo bendražygiai - Lietuvos vietinės rinktinės karių sąjunga. 1944 m. šioje sąjungoje buvo per 20 tūkst. karių. Dabar šių garbaus amžiaus žmonių yra per 350. Lėšas paminklui sukurti ir pastatyti jie skyrė iš savo pensijų.

Spalio 16 d. „Vingio“ kino teatre Vilniuje parodytas LiJOT rūpesčiu sukurtas režisieriaus Roberto Bublevičiaus filmas „Misija Sibiras“, atspindintis ekspedicijos keliones ir darbus tautiečių laidojimo vietose Sibire. Į filmo peržiūrą buvo pakviesti ir dalyvavo jaunimas, prezidentas A. M. Brazauskas, Krašto apsaugos ministras J. Olekas, Švietimo ir mokslo ministerijos sekretorius A. Puodžiukas, LLKS atstovai. Jiems už paramą ir bendradarbiavimą LiJOT įteikė padėkos raštus.

Spalio 21 d. Lietuvos Mokslų akademijos salėje pristatyta Laisvės kovų dalyvio, LLKS nario Edvardo Buroko knygos „Pūtėme prieš vėją“ II dalis „Sukilimas“.

Knygą pasitiko pilnutėlė didžioji akademijos salė žmonių. Kalbėjo akademikas Zigmas Zinkevičius, profesorė Ona Voverienė, publicistai Vilius Bražėnas, Edmundas Simonaitis, Petras Girzdžiauskas, Algimantas Zolubas. LLKS Edvardą Buroką apdovanojo sąjungos ordinu „UŽ TĖVYNĖS LAISVĘ“. Knygos sutiktuves dainomis išpūdingai papuošė Bronislovo Jankausko vadovaujamas Vilniaus politinių kalinių ir tremtinių choras „Mes nemirė“. Už paramą rengiant ir išleidžiant knygą, už aukštą kaip Laisvės kovotojo veiklos įvertinimą knygos autorius išreiškė visiems nuoširdžią padėką.

Vėlinės: Tyla, Atmintis, Malda

Šiauliai

Šiauliai

Vilnius

Medininkai

Marijampolė

Šiluva